

8.8.2025

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen lisärahoituksen valmisteluryhmä 2/2025

Aika	keskiviikko 6.8.2025 klo 10.00–11.26
Paikka	STM, Meritullinkatu 8 Helsinki, kh Vaikuttamo Teams-etäyhteys
Läsnä	Noora Heinonen, finanssineuvos, yksikön päällikkö, VM puheenjohtaja Merja Salmi, lainsäädäntöneuvos, VM varapuheenjohtaja Krista Björkroth, erityisasiantuntija, STM Jutta Kastinen, lakimies, STM Mikko Meuronen, neuvotteleva virkamies, STM Tuomas Pylkkänen, pelastusylitarkastaja, SM Virpi Vuorinen, aluetalouden päällikkö, VM Antti Väisänen, johtava erityisasiantuntija, VM Sally Leskinen, hyvinvointialuejohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue Kaisa Heino, hallinto- ja strategiajohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue Juuso Tamminen, vaikuttavuus- ja tietojohdaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue Anna-Liisa Pasanen, johtava asiantuntija, VM sihteeri Taru Syrjänen, arviointipäällikkö, THL Kaarle Myllyneva, finanssiasiantuntija, VM Minna-Marja Jokinen, hallitusneuvos, VM

Käsitellyt asiat

1. Kokouksen avaus ja esittäytymiset

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.00. Todettiin kokoukseen osallistujat. Hyväksyttiin kokouksen asialista.

2. Edellisen 24.6.2025 kokouksen muistion hyväksyminen

Käsiteltiin edellisen kokouksen pöytäkirja, johon ehdotettiin seuraavat muutokset:

STM:n ehdotukset:

Alkuperäinen kirjaus	Ehdotettu muutos
Asiakohta 2. Lisärahoitusprosessin oikeudelliset edellytykset. Rahoituslain 115 §:n mukainen aikataulu alijäämien kattamiseksi vuoden 2026 aikana ei ole mahdollista toteuttaa.	<i>Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 115 §:n mukainen aikataulu alijäämien kattamiseksi vuoden 2026 aikana ei ole mahdollista toteuttaa.</i>
Asiakohta 4. Työsuunnitelma ja kokousaikataulu. Sosiaali- ja terveysministeriö esitti, että käsittelyä ei jatkettaisi kesälomien aikana, koska heillä ei ole osoittaa henkilöitä osallistumaan valmisteluryhmän työskentelyyn. Päätettiin keskeyttää valmisteluryhmän kokoukset 30.6.–5.8.2025 ajalle.	Sosiaali- ja terveysministeriö esitti, että valmisteluryhmä <i>ei kokoontuisi</i> kesälomien aikana, koska heillä ei ole osoittaa henkilöitä osallistumaan valmisteluryhmän työskentelyyn. <i>Päätettiin olla pitämättä</i> valmisteluryhmän kokouksia ajalla 30.6.–5.8.2025.

Hyvinvointialueen ehdotukset:

Alkuperäinen kirjaus	Ehdotettu muutos
Asiakohta 2. Lisärahoitusprosessin oikeudelliset edellytykset. Todettiin, että lisärahoitushakemusta ei ole mahdollista käsitellä muulle kuin kuluvalle varainhoitovuodelle.	<i>Valtiovarainministeriö totesi, että lisärahoitushakemusta ei ole mahdollista käsitellä muulle kuin kuluvalle varainhoitovuodelle</i>
Asiakohta 2. Lisärahoitusprosessin oikeudelliset edellytykset. Etelä-Karjalan hyvinvointialue totesi, että vuoden 2025 rahoitus riittää palveluiden turvaamiseen, vaikka alijäämää on ennusteen mukaan	<i>Etelä-Karjalan hyvinvointialue totesi, että vuoden 2025 rahoitus osalta on 14 miljoonaa euroa alijäämäinen ja tältä osin rahoitus on riittämätön</i>

<p>kertymässä 14 Me. Hyvinvointialueen lähtökohtana on saada lisää aikaa alijäämien kattamiseen vuoden 2028 loppuun asti, koska se olisi hyvinvointialueen kannalta rahoituksen ja toiminnan näkökulmasta paras vaihtoehto.</p>	<p><i>tänä vuonna. Ekhvan näkemys on, että lisärahoitustarve liittyy vahvasti alijäämien kattamiseen ja tämän aikatauluun, ei yksittäisen vuoden tilanteeseen, eikä niitä tosiasiallisesti voi tarkastella erillisinä.</i></p>
---	--

Kokousmuistion hyväksyminen siirrettiin käsiteltäväksi seuraavaan valmisteluryhmän kokoukseen.

3. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen lisärahoitushakemuksen täydennysten 27.6.2025 ja 2.7.2025 käsittely

Todettiin, että Etelä-Karjalan hyvinvointialue haki kesäkuussa 83 miljoonaa euroa lisärahoitusta. Lisärahoitusta valmistelevan työryhmän ensimmäisessä kokouksessa 24.6.2025 hyvinvointialue ilmoitti täydentävänsä lisärahoitushakemustaan siten, että lisärahoitusta haetaan myös vuodelle 2025. Hyvinvointialue toimitti 27.6.2025 valtiovarainministeriölle hakemuksensa täydennyksen, jossa se hakee lisärahoitusta vuodelle 2025 yhteensä 14,9 milj. euroa.

Valmisteluryhmän kokouksessa hyvinvointialueen edustaja esitteli hakemuksen täydennystä seuraavasti. Lisärahoitushakemuksen täydennys ei sisällä oleellista uutta siihen, mitä ensimmäisessä valmistelutyöryhmän kokouksessa 24.6.2025 hakemuksen täydennyksenä ja perusteluina hyvinvointialueen puolelta on esitetty. Alueen näkemyksen mukaan laista ei löydy säädöstä sille, että lisärahoitushakemus koskisi vain kuluvaan talousarviovuotta. Vuoden 2025 alijäämä johtuu alueen alirahoituksesta. Hakemuksessa on kuvattu, mitä tarkoittaisi, jos alue sopeuttaisi tänä vuonna 14 miljoonan euron edestä. Ensimmäiset toimenpiteet voitaisiin toteuttaa lokakuussa, mikä vaikuttaisi henkilöstön lomautusten laajuuteen. Alueen kanta on oikeuskanslerin päätökseen viitaten, että lisärahoitus on ensisijainen toimenpide ja siinä tulee tarkastella koko taloussuunnittelukautta, sillä muussa tapauksessa lisärahoitusta koskeva sääntely ei missään tosiasiallisessa tilanteessa voisi edes teoriassa täyttää sitä tarkoitusta, mitä varten se on säädetty. Alue katsoo, että valtioneuvoston tulkinta johtaa tosiasiasa sellaiseen tilanteeseen, että lisärahoitus ei voi turvata kansalaisten perusoikeuksien toteutumista tilanteessa, jossa hyvinvointialue toimisi hyvinvointialuelain 115 §:n mukaisten talousvelvoitteiden edellyttämällä tavalla. Näin ollen, alueen näkemyksen mukaan, valtioneuvoston tulkinta lisärahoituksen soveltuvuudesta tilanteeseen on vastoin oikeuskansleri huhtikuussa 2025 antamassa päätöksessä kuvattuja oikeusohjeita.

Puheenjohtaja totesi, että lisärahoituksen kohdentumista eri vuosille on keskusteltu jo edellisessä kokouksessa. VM:n kanta ei ole muuttunut, ja se noudattaa valtioneuvoston kantaa: lisärahoituksen käsittely kohdentuu kuluvaan varainhoitovuoteen. Puheenjohtaja totesi lisäksi, että alueen erilainen näkemys lain tulkinnasta on tuotu esiin valmisteluryhmässä.

Hyvinvointialue totesi, että edellisenä kahtena vuonna valtiovarainministeriöstä on annettu ohjausta, jonka mukaan lisärahoitusta ei voi saada, mikäli palvelut eivät ole vaarantuneet. Alueen näkökulmasta

käsittelyn kohdentaminen varainhoitovuoteen on ongelmallista, kun kysymys rahoituksen riittävydestä koskee koko taloussuunnittelukautta.

Puheenjohtaja kysyi, onko alueella tällä hetkellä kassakriisiä tai akuuttia kriisiä palvelujen järjestämisessä. Hyvinvointialue vastasi, että ei ole.

Johtopäätöksenä puheenjohtaja kertasi, että tässä valmisteluryhmässä arvioidaan vuodelle 2025 kohdentuvaa lisärahoitustarvetta. Lisäksi hän totesi, että vuoden 2026 lisärahoitustarpeen arvioinnin olevan ennen aikaista, koska muun muassa ensi vuoden valtion rahoituksesta alueelle ei ole lopullista päätöstä. Nämä linjaukset valtioneuvosto on vahvistanut aiemmin lisärahoitushakemuksiin antamissaan päätöksissä.

Hyvinvointialue painotti, että alueella on tarkka tieto, mikä on palveluiden järjestämisen rahoitustarve vuodelle 2026. Alueen näkemys on, että haettu lisärahoitus on palvelujen järjestämiskustannusten ja valtion kohdentaman rahoituksen erotus. Jos vuoden 2025 alijäämää aletaan kuromaan kiinni, aiheutetaan kriisi palvelujärjestelmälle.

Valtiovarainministeriö totesi, että valtion rahoituksen riittävyttä palvelujen järjestämiseen arvioidaan koko varainhoitovuoden osalta. Arvioinnissa tarkastellaan muun muassa sitä, onko tunnistettavissa toimia, joita voitaisiin toimeenpanna vielä jäljellä olevan vuoden 2025 aikana. Ministeriö toi esiin, että myös oikeuskanslerin päätöksen¹ mukaan hyvinvointialueen pitää tehdä kaikki käytettävissä olevat toimet rahoituksen riittämiseksi.

Johtopäätöksenä puheenjohtaja totesi, että valmisteluryhmän työssä ministeriöitä kiinnostaa erityisesti se, mitä toimia alueella on rahoituksen riittävyden turvaamiseksi toteutettu, mitkä ovat niiden vaikutukset ja mitä on jäänyt osin tai kokonaan toteuttamatta koskien koko vuotta 2025.

4. Valmisteluryhmän asettamispäätös ja työsuunnitelma

Valmisteluryhmän asettamispäätöksen mukaan valmisteluryhmän toimikausi päättyy 31.8.2025. Puheenjohtaja totesi, että valmisteluryhmän toimikautta voidaan pidentää tarpeen mukaan. Puheenjohtaja oli laatinut ehdotuksen valmisteluryhmän työsuunnitelmaksi. Ehdotuksen mukaan valmisteluryhmä työskentelee viikon 38 loppuun asti.

Keskusteltiin työsuunnitelmasta.

Sovittiin alustavasti käsittelyn etenemisestä seuraavasti:

- viikko 33: hyvinvointialueen väestön palvelutarve ja pelastustoimen palvelut
- viikko 34: perhe- ja sosiaalipalvelut
- viikko 35: ikäihmisten ja vammaisten palvelut
- viikko 36: terveys- ja sairaanhoitopalvelut, mukaan lukien ensihoito

¹ Oikeuskanslerin päätös 23.4.2025 (OKV/3069/10/2024)

- viikko 37: talouden kokonaisuus
- viikko 38: valmisteluryhmän muistion viimeistely ja hyväksyminen

Puheenjohtaja lupasi lähettää kalenterikutsut kokouksiin 6.8. kuluessa. Teemakohtaisia kysymyksiä on mahdollista esittää viikkoa ennen kokousta tallentamalla ne valmisteluryhmän työtilaan. Mahdollisuuksien mukaan hyvinvointialue toimittaa teemaan liittyviä tietoja ennen kokousta ja esittelee ne kokouksessa. Ministeriöt esittelevät kokouksissa valtion näkökulmia ja muun muassa alueen tilannetta suhteessa muihin alueisiin ja koko maan tasoon.

Johtopäätöksenä puheenjohtaja totesi, että valmisteluryhmässä ollaan kiinnostunut erityisesti seuraavista asioista:

- alueen lakisääteisten velvoitteiden ja palveluiden toteutuminen, mihin mahdolliset ongelmat kohdistuvat;
- alueen tulorahoitus, mm. asiakasmaksut;
- rahoituksen kohdentaminen palvelujärjestelmän eri alueille;
- sopeuttamistoimien suunnitelmat ja toteutus, onnistuminen ja vaikutukset, tämän vuoden rahoituksen suhteen;
- huomiot alueen erityispiirteistä ja palvelujärjestelmän erityiskysymykset.

Todettiin, että valmisteluryhmän muistiolounnos on käsiteltävissä valmisteluryhmän työtilassa viikosta 33 lähtien. Muistiota työstetään sitä mukaan, kun teemoja on käsitelty.

Puheenjohtaja vahvisti, että valmisteluryhmän toimikautta esitetään jatkettavaksi viikon 38 loppuun asti. Valmisteluryhmän työskentely pyritään päättämään syyskuun puoliväliin mennessä. Tavoitteena on valtioneuvoston päätös viimeistään syyskuun lopulla.

5. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen valtion rahoitus

Kaarle Myllyneva esitteli Etelä-Karjalan hyvinvointialueen rahoituksesta painottuen vuoteen 2025. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että Etelä-Karjalan hyvinvointialueen rahoitus ja palvelutarve ovat lähellä maan keskitasoa, muilla olosuhdetekijöillä ei ole suurta merkitystä. Yhteensä vuosina 2025 ja 2026 Etelä-Karjalan rahoitus on kasvanut koko maan vähiten. Tätä selittää tarvekertoimien laskun lisäksi muun muassa siirtymätasauslisäyksen vuosittainen porrastusmuutos. Myös Etelä-Karjalan asukasluku laskee maltillisesti, mikä hieman hidastaa alueen rahoituksen kasvua.

Keskustelussa alueen edustajat totesivat, että väestön määrän kehitys vaikuttaa rahoitukseen sekä palvelutarpeen että kapitaatioperusteen kautta. Tarvekertoimiin puolestaan vaikuttaa alueiden kirjaamiskäytännöt. Rahoitusmallin tietopohja on huono. Nämä seikat tulisi huomioida rahoitusmallin kehittämisessä. Lisäksi nopeat toimenpiteet eivät ole mahdollisia uudistuksen alussa valmiiksi yhdistetyillä alueilla. Kysyttiin, onko tehty alueellisia skenaarioarvioita siitä, miten rahoituksen pitäisi kehittyä huomioiden alueiden erityispiirteet. VM:n edustajat vastasivat, että rahoitusmallin toimivuutta on

tarkasteltu, ja mallin epäkohdat ovat tiedossa. Skenaariolaskentaa on tehty väestön ja palvelutarpeen suhteen. Rahoitusuranäkymien laatiminen edellyttää kuitenkin useamman vuoden tiedot.

STM:n edustaja ehdotti, että valmisteluryhmän muistiossa tulisi avata tarkemmin jälkikäteistarkistuksen vaikutusta rahoitukseen. Lisäksi väestön kehitystä olisi hyvä tarkastella palvelutarpeen tarkastelun yhteydessä seuraavassa kokouksessa.

VM:n edustaja totesi, että tässä yhteydessä tarkastellaan alueen rahoitukseen vaikuttavia tekijöitä ja kehitystä suhteessa koko maahan. Siirtymätasaus on myös kiinnostava, koska alueen siirtymätasauslisä oli matalalla tasolla alussa, porrastuu pois. Jälkikäteistarkistus on lisännyt merkittävästi kaikkien alueiden rahoitusta vuodelle 2025.

6. Muut esille tulevat asiat

STM ehdotti, että THL:n edustaja osallistuisi valmisteluryhmän kokouksiin erityisesti sote-teemoihin. Ehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvointialue ja ministeriöt ilmoittavat valmisteluryhmän kokouksiin kutsuttavat asiantuntijansa puheenjohtajalle.

7. Seuraavan kokouksen ajankohdan vahvistaminen

Seuraava kokous on perjantaina 15.8. Sen aiheena on hyvinvointialueen väestön palvelutarve ja pelastustoimen palvelut. Pelastustoimeen liittyvät kysymykset tulee toimittaa valmisteluryhmän työtilaan viimeistään perjantaina 8.8.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti hyvin sujuneesta kokouksesta ja päätti kokouksen klo 11.26.